

TÄIENDUSNURGAD (10. klassi II kursus)

Kaht nurka, mille summa on 90° , nimetatakse teineteise **täiendusnurkadeks**.

Näiteks: $\sin 30^\circ = \cos 60^\circ$, $\sin 60^\circ = \cos \dots \dots \dots^\circ$, $\sin 0^\circ = \dots \dots \dots$,

$\sin \dots \dots = \cos 0^\circ$, $\sin 45^\circ = \dots \dots \dots$

Nendes paarides olevate nurkade summa on võrdne täis $\dots \dots \dots$.

Täisnurkses kolmnurgas kehtivad järgmised seosed:

1. $\sin \alpha = \frac{a}{c} ja \cos(90^\circ - \alpha) = \frac{a}{c};$

Võrduste paremad pooled on võrdsed, seega on võrdsed ka vasakud pooled ehk

Teravnurga siinus võrdub tema täiendusnurga koosinusega.

2. $\cos \alpha = \frac{b}{c} ja \sin(90^\circ - \alpha) = \frac{b}{c};$

Analoogiliselt $\dots \dots \dots$.

Teravnurga koosinus võrdub $\dots \dots \dots$.

3. $\tan \alpha = \frac{a}{b} ja \tan(90^\circ - \alpha) = \frac{b}{a}.$

$\tan \alpha = \frac{\dots \dots \dots}{\dots \dots \dots}$

Teravnurga tangens võrdub tema täiendusnurga tangensi pöördväärtsusega.

Näiteks:

1) $\sin 30^\circ = \cos(90^\circ - 30^\circ) = \cos 60^\circ = 0,5;$

2) $\cos 20^\circ = \sin(90^\circ - 20^\circ) = \sin 70^\circ \approx 0,939;$

3) $\tan 30^\circ = \frac{1}{\tan(90^\circ - 30^\circ)} = \frac{1}{\tan 60^\circ} = \frac{1}{\sqrt{3}};$

4) $\sin^2 18^\circ + \sin^2 72^\circ = \sin^2 18^\circ + \cos^2(90^\circ - 72^\circ) = \sin^2 18^\circ + \cos^2 \dots \dots = \dots \dots;$

5) $\tan 34^\circ \cdot \sin 56^\circ = \frac{\sin 34^\circ}{\cos 34^\circ} \cdot \sin 56^\circ = \dots \dots \dots$
 $\dots \dots \dots :$

6) $\tan 33^\circ \cdot \tan 57^\circ = \frac{1}{\tan(90^\circ - 33^\circ)} \cdot \tan 57^\circ = \dots \dots \dots$
 $\dots \dots \dots .$